

Komentář

1. Volby do zastupitelstev obcí v říjnu 2010

S cílem připomenout výsledky jako výchozí základnu pro další přehledy uvádíme nejzákladnější údaje z řádných voleb. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných 15. a 16. října 2010 bylo zvoleno zastupitelstvo v 6 227 obcích, volby neproběhly v 18 obcích. Nejčastějším důvodem bylo předložení nedostatečné kandidátní listiny, nebo kandidátní listina nebyla předložena vůbec, popř. nebyly dodrženy závazné termíny v přípravě voleb.

Z různých typů volebních stran (politické strany a hnutí, koalice, sdružení politické strany a nezávislých kandidátů, sdružení nezávislých kandidátů, nezávislí kandidáti) postavily nejvíce kandidátů do obou typů zastupitelstev samostatně kandidující politické strany. V zastupitelstvech obcí, městysů a měst, byl počet jejich kandidátů přibližně o třetinu vyšší než ve druhé nejpočetnější skupině – sdružení nezávislých kandidátů, avšak získaly přibližně třetinu mandátů, zatímco sdružení nezávislých kandidátů získalo polovinu všech rozdělovaných mandátů. Sdružení nezávislých kandidátů tak bylo, vztaženo k počtu kandidátů, téměř dvakrát úspěšnější než politické strany.

U zastupitelstev městských částí a obvodů nominovaly politické strany čtyřikrát více kandidátů než všechny ostatní typy volebních stran dohromady. Tomu odpovídal i zisk mandátů – více než 80 procent.

Souhrnné výsledky voleb a zisk mandátů jednotlivých volebních uskupení a politických stran, které získaly alespoň 2 % mandátů je uveden v tab. č. 1.

Tab. č. 1 Souhrnné údaje o rozsahu řádných voleb 2010

Ukazatel	Zastupitelstva obcí	Zastupitelstva měst. částí a obvodů
Počet okresů	76	x
Počet obcí, ve kterých mělo být zvoleno zastupitelstvo	6 245	140
Počet zvolených zastupitelstev	6 227	140
Počet volebních okrsků, kde proběhly volby	14 765	2 183
Počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů	8 408 941	1 807 145
Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky	4 078 052	756 074
Procento účasti na volbách	48,5	41,8
Celkový počet kandidujících volebních stran, které získaly alespoň jeden platný hlas	200	82
- z toho samostatně kandidující politické strany a hnutí	105	46
Počet politických stran a hnutí, jejichž členové byli vedeni na kandidátní listině některé z volebních stran	113	57
Počet politických stran a hnutí, které navrhly kandidáty na kandidátní listiny některé z volebních stran	111	57
Celkový počet zaregistrovaných kandidátů	207 892	17 923
Počet zvolených členů zastupitelstev	59 633	2 545
- z toho ženy	15 675	711
Počet samostatně kandidujících politických stran a hnutí, které získaly alespoň jeden mandát	78	31
Typ volební strany	Procento z mandátů celkem	
Sdružení nezávislých kandidátů	50,7	13,1
Jednotliví nezávislí kandidáti	11,0	0,2
Sdružení stran a hnutí s nezávislými kandidáty	4,1	5,3
Koalice stran a hnutí	0,3	1,1
Samostatně kandidující strany a hnutí	33,8	80,2
z toho:		
Občanská demokratická strana	7,4	27,5
Česká str.sociálně demokrat.	6,8	20,0
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	6,1	3,7
Komunistická str.Čech a Moravy	5,1	6,4
STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	2,0	0,9
TOP 09	2,0	13,3

Tab. č. 2 Přehled konání a souhrnné výsledky dodatečných a opakovaných voleb, opakovaného hlasování a změn v důsledku rozhodnutí soudu

Kraj	Okres	Obec	Typ ¹⁾ / termín voleb	Počet osob v seznamu	Účast na volbách v %	Zvoleno zastupitelů
Středočeský	Mělník	Kanina	x / 19.11.10	48	87,5	5
Jihočeský	České Budějovice	Včelná	x / 19.11.10	1 324	53,4	9
	Tábor	Drahov	x / 19.11.10	135	75,56	7
Liberecký	Liberec	Raspenava	x / 19.11.10	2 301	39,94	15
Jihomoravský	Brno-venkov	Ostopovice	x / 19.11.10	1 246	62,04	15
Zlínský	Vsetín	Rožnov p.Radh.	x / 19.11.10	14 184	45,06	21
		Valašské Meziříčí	x / 19.11.10	22 112	40,72	25
Moravskoslezský	Bruntál	Krnov	x / 19.11.10	20 407	35,57	27
Plzeňský	Plzeň-město	Starý Plzenec	6 / 08.01.11	3 900	42,05	17
Ústecký	Chomutov	Jirkov	6 / 08.01.11	16 376	23,87	25
	Litoměřice	Roudnice n.L.	6 / 08.01.11	10 533	47,55	21
Moravskoslezský	Karviná	Český Těšín	6 / 08.01.11	20 551	43,16	27
Středočeský	Kolín	Libenice	2 / 05.02.11	231	68,40	7
	Mělník	Zlosyň	2 / 05.02.11	330	27,88	5
	Mladá Boleslav	Kovanec	2 / 05.02.11	103	67,96	5
Plzeňský	Klatovy	Dražovice	2 / 05.02.11	130	75,38	7
	Plzeň-jih	Nezdice	2 / 05.02.11	174	74,71	7
	Plzeň-sever	Myslinka	2 / 05.02.11	124	60,48	7
	Tachov	Zhoř	2 / 05.02.11	115	35,65	7
Ústecký	Louny	Podb. Rohozec	2 / 05.02.11	108	79,63	5
Liberecký	Česká Lípa	Bohatice	2 / 05.02.11	142	79,58	5
Královéhradecký	Rychnov nad Kn.	Borovnice	2 / 05.02.11	319	73,35	9
	Rychnov nad Kn.	Chleny	2 / 05.02.11	182	82,42	7
Pardubický	Pardubice	Choteč	2 / 05.02.11	253	47,04	7
Jihomoravský	Brno-venkov	Brumov	2 / 05.02.11	196	87,24	7
	Znojmo	Horní Kounice	2 / 05.02.11	221	81,45	7
Olomoucký	Přerov	Sobíšky	2 / 05.02.11	135	77,04	5
	Přerov	Jezernice	2 / 05.02.11	559	67,26	9
Moravskoslezský	Nový Jičín	Libhošť	2 / 05.02.11	1 275	73,96	15
Plzeňský	Plzeň-sever	Bohy	3 / 09.04.11	136	97,79	7
Ústecký	Teplice	Krupka	6 / 07.05.11	11 155	35,02	21
Středočeský	Mladá Boleslav	Řitonic	2 / 02.07.11	66	69,70	5
Ústecký	Teplice	Krupka	6 / 10.09.11	11 129	29,42	21
Plzeňský	Plzeň-sever	Bohy	3 / 22.10.11	135	92,59	7
Moravskoslezský	Bruntál	Karlova Studánka	3 / 22.10.11	166	90,36	9
Ústecký	Děčín	Hřensko	3 / 27.01.12	179	73,74	7
Karlovarský	Cheb	Prameny	2 / 07.04.12	112	33,04	5
		Pomezí n.Ohří	x / 12.11.12	152	78,29	7
Plzeňský	Domažlice	Čečovice	2 / 05.01.13	62	41,94	6

¹⁾ Typ voleb (výťah z číselníku):

2 - Dodatečné volby

3 - Opakované volby

6 - Opakované hlasování

x - Opravy výsledků voleb na základě rozhodnutí soudu

2. Soudní rozhodnutí, opakované hlasování, opakované a dodatečné volby

Dodatečné volby, opakované volby nebo opakované hlasování se konají, pokud nedojde ke zvolení zastupitelstva z důvodů uvedených v § 54 odst. 1, písm.a) až c), tj.:

- jestliže v obci nebyla podána žádná kandidátní listina, nebo počet zaregistrovaných kandidátů nedosáhl stanovené výše, nebo ani nebyl určen počet volených členů zastupitelstva, konají se dodatečné volby.
- pokud soud shledá oprávněným návrh na neplatnost hlasování nebo na neplatnost voleb, vyhlásí ministr vnitřně opakované hlasování nebo opakované volby.

Soud má dále možnost nařídit v oprávněných případech přepočítání výsledků hlasování a v případě zjištěných závad rozhodnout o neplatnosti volby kandidátů a opravě výsledků.

V tabulce č. 2 je uveden přehled konání a souhrnné výsledky dodatečných a opakovaných voleb, opakovaného hlasování a změn v důsledku rozhodnutí soudu.

2.1 Soudní rozhodnutí

Z rozhodnutí krajských soudů v Praze, Českých Budějovicích, Ústí nad Labem, Ostravě a Brně o neplatnosti volby kandidáta došlo 19. listopadu 2010 k promítnutí oprav do datových fondů s výsledky řádných voleb do zastupitelstev obcí u čtyř obcí a čtyř měst.

Jednalo se o obce Kanina okresu Mělník, Včelná (okres České Budějovice), Drahov (Tábor) a Ostopovice (Brno venkov) a města Raspenava (Liberec), Rožnov pod Radhoštěm a Valašské Meziříčí (Vsetín) a Krnov (Bruntál). Úprava počtu hlasů na základě rozhodnutí soudu měla vliv na počet přidělených mandátů v obci Včelná, kde po přehodnocení platnosti hlasů bylo zjištěno o 55 platných hlasů více. Všechny tyto hlasy patřily KSČM, která tím nově získala mandát na úkor ODS. Dále ve městě Valašské Meziříčí 10 platných hlasů navíc pro stranu TOP 09 mělo za následek, že tato strana získala o 1 mandát více, naproti tomu politické hnutí NEZÁVISLÍ tím 1 mandát ztratilo. V obci Drahov došlo na základě přepočítání hlasů k přesunu mandátu z jednoho samostatně kandidujícího nezávislého kandidáta na jiného.

Celkové výsledky soudních přezkumů v porovnání s výsledky z řádných voleb jsou uvedeny v tabulce č. 3.

Kromě těchto soudních rozhodnutí byla promítnuta oprava výsledků nových voleb z 13.10.2012 v Pomezí nad Ohří (Cheb), kdy na základě rozhodnutí Krajského soudu v Plzni v listopadu 2012 došlo ke změně mandátu mezi kandidáty uvnitř volební strany HNUTÍ ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST.

Tab. č. 3 Změna výsledků řádných voleb po soudním přezkumu
(dotčené strany v dotčených obcích celkem)

	Řádné volby		Stav po soudním přezkumu		Rozdíl	
	hlasy	mandáty	hlasy	mandáty	hlasy	mandáty
Celkem	521 315	124	522 343	124	1 028	0
z toho:						
KDU-ČSL	64 385	13	64 476	13	91	0
KSČM	62 013	9	62 057	10	44	1
NEZÁVISLÍ	21 386	3	21 386	2	0	-1
NK	721	9	680	9	-41	0
ODS	115 400	27	115 674	26	274	-1
Sdružení SZ, NK	5 391	9	5 965	9	574	0
SNK	23 736	17	23 811	17	75	0
SsČR	149	-	150	-	1	-
TOP 09	35 154	3	35 164	4	10	1

2.2 Opakované hlasování

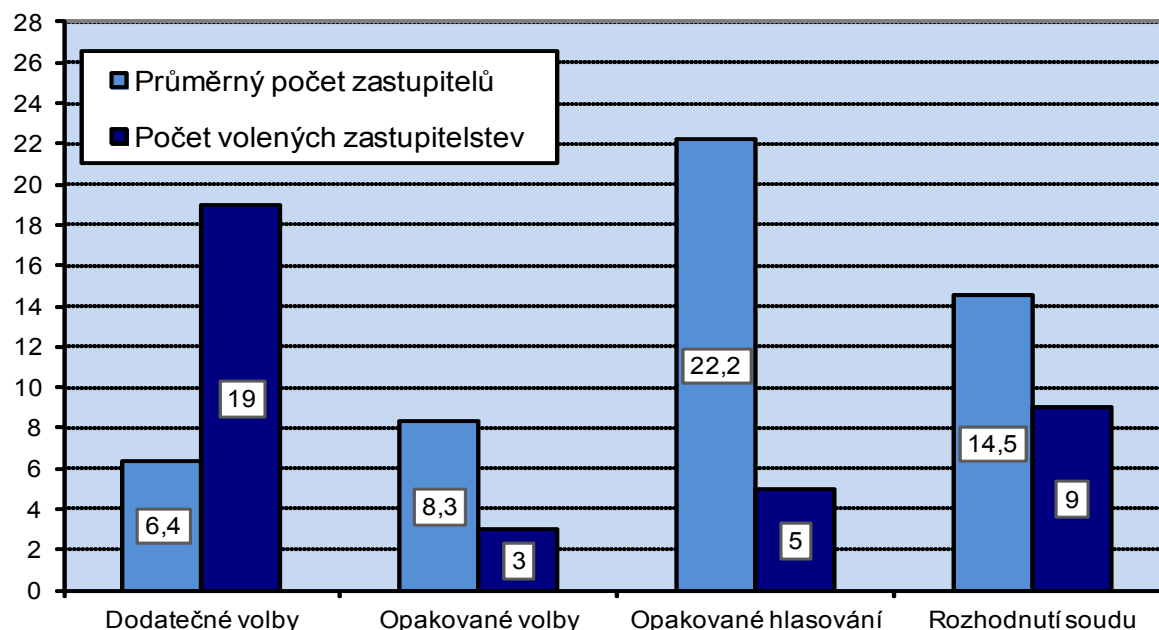
Opakované hlasování vyhlásil ministr Sdělením Ministerstva vnitra č. 353/2010 Sb. na 8. ledna 2011 v pěti městech: Starý Plzeňec (okres Plzeň – město), Krupka (Teplice), Jirkov (Chomutov), Roudnice nad Labem (Litoměřice) a Český Těšín (Karviná). Usnesením Ústavního soudu bylo pro nesrovnalosti v kandidátních listinách odloženo hlasování v Krupce. To bylo vyhlášeno na květen 2011, výsledky však byly napadeny a posléze rozhodnutím soudu zneplatněny. Další opakované hlasování v Krupce proběhlo 10. září téhož roku. Jeho výsledky jsou zahrnuty spolu s výsledky výše uvedených měst v tabulce č. 4.

Opakované hlasování probíhá, na rozdíl od opakovaných voleb, na kandidátních listinách shodných s řádnými (novými) volbami, proto jeho výsledky uvádíme od opakovaných a dodatečných voleb odděleně.

Tab. č. 4 Výsledky opakovaného hlasování

Volební strana	Počet kandidátů	Získané hlasy		Získané mandáty	
		abs.	v %	abs.	v %
"Jirkov 21.století"	25	9 481	1,92	3	2,70
ČESKÁ NEZÁVISLÁ	25	4 986	1,01	1	0,90
Česká str.sociálně demokrat.	111	84 909	17,23	20	18,02
Dělnic.str.sociální spravedl.	69	10 277	2,09	2	1,80
Koalice STAN a TOP 09	21	10 383	2,11	2	1,80
Koalice HpT a SZ	27	7 642	1,55	-	-
Koalice KDU-ČSL a Zelení	13	1 054	0,21	-	-
Koalice Suveren. a SPOZ	27	1 244	0,25	-	-
Komunistická str.Čech a Moravy	111	49 427	10,03	15	13,51
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	65	57 010	11,57	8	7,21
Nestraníci	27	18 868	3,83	2	1,80
NEZÁVISLÍ	27	5 079	1,03	-	-
Občanská demokratická strana	111	70 133	14,23	16	14,41
Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	55	27 336	5,55	12	10,81
Sdružení ČSNS2005, NK	21	13 680	2,78	5	4,50
Sdružení HNHRM, NK	21	7 000	1,42	3	2,70
Sdružení KDU-ČSL, NK	21	3 854	0,78	1	0,90
Sdružení SOS, NK	27	39 419	8,00	5	4,50
Sdružení US-DEU, NK	21	8 403	1,71	2	1,80
Sdružení VPM, NK	42	19 789	4,02	6	5,41
Severočeši.cz	21	5 213	1,06	1	0,90
SNK Evropští demokraté	21	2 909	0,59	-	-
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	30	2 399	0,49	-	-
Suver.-Strana zdravého rozumu	21	797	0,16	-	-
TOP 09	90	18 803	3,82	5	4,50
Věci veřejné	82	12 590	2,56	2	1,80
Volte Pr.Blok www.cibulka.net	1	16	0,00	-	-
Celkem	1 133	492 701	100,00	111	100,00

Graf č. 1 Velikost zastupitelstev a četnost jednotlivých typů voleb

2.3. Opakované a dodatečné volby

Na 5. února 2011 byly Sdělením MV č. 305/2010 Sb. vyhlášeny dodatečné volby v 18 obcích, ve kterých neproběhly z některého z dříve uvedených důvodů volby v řádném termínu. V obcích Prameny (okres Cheb) a Řitovice (Mladá Boleslav) se opět nepodařilo postavit kandidátní listinu s příslušným počtem kandidátů a tak v těchto dvou obcích se dodatečné volby uskutečnily až 2. července 2011. V obci Prameny ani v tomto termínu zastupitelstvo zvoleno nebylo, stejně tak jako v dalším vypsaném termínu na 10. prosince 2011. Dodatečné volby zde úspěšně proběhly až v dubnu 2012. Dodatečné volby po nových volbách, které se měly konat v červenci 2012, se uskutečnily v obci Čechovice v okrese Domažlice v lednu 2013.

Opakované volby proběhly v obci Bohy (Plzeň-sever) v dubnu 2011 a v téže obci opět 22. října 2011. V druhém jmenovaném termínu byly vedle nových voleb uskutečněny opakované volby ještě v obci Karlova Studánka (okres Bruntál). Další opakované volby proběhly v obci Hřensko (okres Děčín) v lednu 2012.

Tab. č. 5 Výsledky opakovaných a dodatečných voleb

Volební strana	Počet kandidátů	Získané hlasy		Získané mandáty	
		abs.	v %	abs.	v %
Česká str.sociálně demokrat.	9	120	0,67	1	0,69
Nezávislí kandidáti	3	136	0,76	1	0,69
Občanská demokratická strana	7	187	1,04	1	0,69
Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	296	16 616	92,73	140	96,55
Sdružení STAN, NK	9	860	4,80	2	1,38
Celkem	324	17 919	100,00	145	100,00

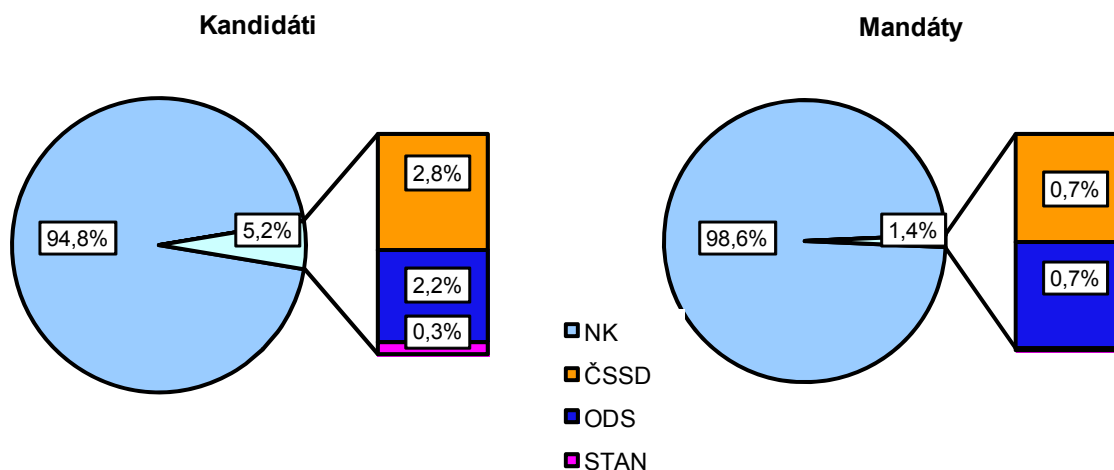
Pozn.: u obcí, které volily během sledovaného období vícekrát (Bohy) jsou zahrnuty pouze výsledky posledních voleb

V opakovaných a dodatečných volbách se o mandát v obecním zastupitelstvu ucházelo celkem 324 kandidátů z 5 volebních stran, z toho jedno sdružení politické strany a nezávislého kandidáta (ve výčtu jsou výsledky za obec Bohy, kde proběhly opakované volby dvakrát, zahrnuty jen z termínu říjen 2011). Nejčastější volební stranou bylo místní sdružení nezávislých kandidátů, které podalo celkem 41 kandidátních listin ve všech 22 obcích. Dále se ve 2 obcích o mandát ucházeli 3 samostatně kandidující nezávislí kandidáti. Z politických stran podaly po jedné kandidátní listině ČSSD a ODS, každá v jiné obci a jednu sdružení politického hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ s nezávislými kandidáty.

Téměř 93 % hlasů a více než 96 % mandátů získala místní sdružení nezávislých kandidátů. Necelých 5 % hlasů a dva mandáty (1,4%) získalo sdružení politického hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ s nezávislými kandidáty. Ostatní kandidující subjekty získaly kolem 1 % hlasů a po 1 mandátu. (viz tabulka č. 5)

Z hlediska strany, která kandidáty navrhla, mandáty získaly kromě nezávislých kandidátů dvě největší politické strany ČSSD a ODS.

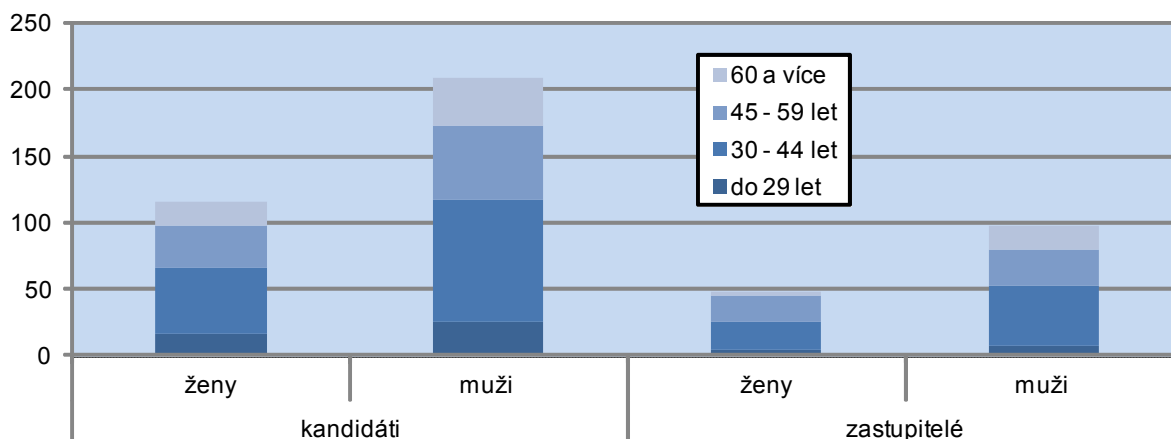
Graf č. 2 Kandidáti a získané mandáty v opakovaných a dodatečných volbách podle strany, která kandidáty navrhla

Naprostá většina kandidátů (94 %) byla bez politické příslušnosti. Politickou příslušnost ČSSD mělo 8 kandidátů, KSČM a ODS po 5 kandidátech a KDU-ČSL 1 kandidát. Pouze dva ze zvolených kandidátů byli členy politické strany – jeden KDU-ČSL a jeden KSČM – oba kandidovali za místní sdružení nezávislých kandidátů. Všichni ostatní zastupitelé byli bez politické příslušnosti.

Přehled o složení kandidátů a zastupitelů podle pohlaví a věku udává následující graf a tabulka č. 6.

Graf č. 3 Kandidáti a zastupitelé podle pohlaví a věku v opakovaných a dodatečných volbách (počet osob)

Z celkového počtu kandidátů bylo 35 % žen. Podíl zvolených žen na celkovém počtu členů zastupitelstva byl o něco nižší - ženy tvořily třetinu všech zastupitelů. Největší počet kandidátů byl ve věku 35 až 39 let, největší podíl žen ve věkové skupině 45 až 49 let. Podíl mladých kandidátů do 25 let činil pouze 3 %, do zastupitelstva se dostal pouze jeden mladý muž do 25 let. Nejstarším kandidátem byla 83-letá důchodkyně v obci Karlova Studánka okresu Bruntál, nejmladším byl 19-letý automechanik v obci Přestavky v okrese Rychnov nad Kněžnou. Nejstarší zvolený zastupitel byl 77-letý důchodce v obci Zhoř v okrese Tachov, nejmladším zastupitelem byl zvolen třidvacetiletý dělník v obci Prameny z okresu Cheb. Všichni uvedení kandidovali v místních sdruženích nezávislých kandidátů.

Tab. č. 6 Kandidáti a zastupitelé podle pohlaví a věku v opakovaných a dodatečných volbách

Věková skupina	Kandidáti celkem		z toho žen		Zvolení zastupitelé		z toho žen	
	abs.	v %	abs.	% z věk. skupiny	abs.	v %	abs.	% z věk. skupiny
do 19 let	1	0,31	-	x	-	x	-	x
20 - 24 let	9	2,78	2	22,22	1	0,69	-	x
25 - 29 let	31	9,57	14	45,16	11	7,59	4	36,36
30 - 34 let	44	13,58	14	31,82	20	13,79	4	20,00
35 - 39 let	58	17,90	21	36,21	28	19,31	11	39,29
40 - 44 let	40	12,35	15	37,50	18	12,41	6	33,33
45 - 49 let	38	11,73	12	31,58	20	13,79	9	45,00
50 - 54 let	20	6,17	8	40,00	10	6,90	4	40,00
55 - 59 let	29	8,95	11	37,93	16	11,03	7	43,75
60 - 64 let	31	9,57	9	29,03	13	8,97	1	7,69
65 a více let	23	7,10	9	39,13	8	5,52	2	25,00
Celkem	324	100,00	115	35,49	145	100,00	48	33,10

3. Nové volby

V období mezi řádnými volbami do obecních zastupitelstev 2010 a 2014 se konaly nové volby v každém roce. Většinou se jednalo o nové volby z důvodu úplného rozpadu zastupitelstva nebo snížení počtu členů zastupitelstva pod zákonem stanovenou hranici (dále jen rozpad zastupitelstva). Ve třech případech se jednalo o volby v nově vzniklých obcích (obec Libhošť, která vznikla k 1.1.2011 odtržením od města Nový Jičín a obce Krhová a Poličná, vzniklé odtržením od města Valašské Meziříčí na okrese Vsetín k 1.1.2013). V některých obcích proběhly ve sledovaném období nové volby vícekrát. Rekordmanem byla obec Hnačov okresu Klatovy, kde mezi řádnými volbami volili zastupitelstvo 4x (kromě r. 2014 v každém roce, v roce 2012 dokonce 2x). Následující informace a přehledy jsou uvedeny za všechny uskutečněné nové volby ve sledovaném období, tj. i opakovaně za obce, kde se volilo vícekrát.

Tab. č. 7 Přehled o počtech obcí, ve kterých proběhly nové volby v letech 2011 - 2014

Datum voleb	Počet obcí	Počet okresů	Počet krajů
2011			
8. ledna	1	1	1
9. dubna	46	30	13
2. července	23	19	10
22. října	11	10	9
10. prosince	8	7	7
2012			
28. ledna	1	1	1
7. dubna	4	4	4
14. července	14	13	7
13. října	9	9	7
2013			
5. ledna	8	4	3
13. dubna	6	6	4
20. července	12	9	6
23. listopadu	5	5	4
2014			
15. března	7	7	6
Celkem	155	x	x

Celkem proběhly volby v 55 obcích ve 49 různých okresech. Zastoupeny byly všechny kraje s výjimkou Prahy. Do městské části nebo obvodu nové volby v tomto volebním období neproběhly.

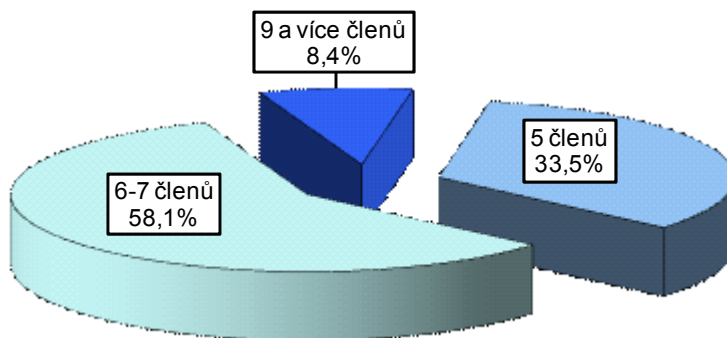
Tab. č. 8 Rozdělení obcí, kde se konaly nové volby, podle velikostní skupiny obcí

Velikostní skupina obce (počet obyvatel)	Počet obcí					Podíl velikostní skupiny celkem v %
	2011	2012	2013	2014	celkem	
do 99	10	6	6	1	23	14,84
100 - 199	27	9	10	3	49	31,61
200 - 299	18	8	5	3	34	21,94
300 - 499	13	4	4	-	21	13,55
500 - 999	18	-	4	-	22	14,19
1 000 a více	3	1	2	-	6	3,87
Celkem	89	28	31	7	155	100,00

K rozpadu zastupitelstva a tím k nutnosti vyhlásit nové volby docházelo nejčastěji v menších obcích. Více než dvě třetiny obcí, ve kterých se konaly nové volby, mělo méně než 300 obyvatel. Tato skutečnost úzce souvisí s počty členů zastupitelstva. Malé obce mají obvykle jen 5-ti až 7-mi členné zastupitelstvo a minimum náhradníků, takže k jeho rozpadu stačí odstoupení jednoho či dvou zastupitelů. Ve sledovaném období byla však poměrně silně zastoupena i skupina obcí mezi 500 a 1000 obyvateli. I zde se však jednalo převážně o obce, ve kterých volili 7-mi členné zastupitelstvo. Z šesti obcí nad 1000 obyvatel, kde proběhly nové volby, byly tři nově vzniklé obce.

V nových volbách v letech 2011 až 2014 byla nejpočetněji zastoupena skupina sedmičlenných zastupitelstev a to v 87 obcích. Pětičlenné zastupitelstvo mělo 52 obcí, devítičlenné 7 obcí, šestičlenné a patnáctičlenné 3 obce a po 1 obci bylo zastoupeno zastupitelstvo 11-ti, 12-ti a 13-ti členné.

Graf č. 4 Zastupitelstva zvolená v nových volbách podle počtu členů

Nové volby v tomto období proběhly ve všech krajích (kromě Prahy). Nejvíce obcí volilo nové zastupitelstvo ve Středočeském kraji (29 obcí) a Plzeňském kraji (25 obcí), nejméně - tři obce - v kraji Libereckém. Z okresů byl zdaleka nejčetněji zastoupen okres Klatovy, kde se volilo celkem v 11 obcích, z toho však 4 krát v jedné obci (Hnačov). V šesti obcích se volilo v okresech Kolín a Rychnov nad Kněžnou, ve 4 okresech volilo 5 obcí, po 4 obcích volilo dalších 6 okresů. Celkem v České republice volilo 155 obcí a bylo zvoleno přes 1000 členů zastupitelstev. Z téměř 40 tisíc potenciálních voličů se voleb zúčastnilo 70 %. Nejvyšší volební účast byla zaznamenána na Svitavsku (90 %), nejnižší v okrese Hodonín (37 %).

Tab. č. 9 Souhrnné výsledky hlasování v nových volbách v letech 2011 - 2014

Kraj	Okres	Počet obcí, ve kterých se konaly volby	Počet osob v seznamu	Účast na volbách v %	Zvoleno členů zastupitelstev	
Středočeský	Benešov	2	443	68,40	14	
	Beroun	1	98	45,92	5	
	Kladno	2	789	67,93	14	
	Kolín	6	1 400	67,79	36	
	Kutná Hora	5	762	72,44	32	
	Mělník	2	155	78,06	12	
	Mladá Boleslav	2	574	67,77	12	
	Nymburk	3	894	66,67	19	
	Praha-východ	3	898	67,15	26	
	Praha-západ	2	1 296	54,32	14	
	Příbram	1	94	81,91	7	
Jihočeský	České Budějovice	4	2 145	71,75	30	
	Písek	1	273	73,26	7	
	Prachatice	2	128	47,66	10	
	Strakonice	4	687	64,34	24	
	Tábor	1	101	81,19	5	
Plzeňský	Domažlice	2	282	79,79	14	
	Klatovy	11	1 447	75,67	75	
	Plzeň-město	1	138	81,88	7	
	Plzeň-jih	5	691	79,88	29	
	Plzeň-sever	2	187	75,94	10	
	Rokycany	2	249	59,44	12	
	Tachov	2	330	66,97	16	
Karlovarský	Cheb	2	513	78,17	14	
	Karlovy Vary	3	985	66,09	19	
Ústecký	Chomutov	2	225	78,22	10	
	Litoměřice	3	243	54,32	17	
	Louny	2	659	69,04	12	
	Most	5	845	88,17	35	
	Teplice	1	474	65,19	7	
Liberecký	Česká Lípa	3	422	77,25	17	
Královéhradecký	Hradec Králové	2	636	57,55	14	
	Jičín	4	621	69,24	28	
	Náchod	1	187	82,35	9	
	Rychnov nad Kněžnou	5	1 142	67,86	37	
	Chrudim	1	92	48,91	6	
Pardubický	Pardubice	4	605	61,82	22	
	Svitavy	1	101	90,10	7	
	Ústí nad Orlicí	3	882	73,70	18	
	Havlíčkův Brod	3	164	79,27	15	
	Jihlava	3	286	78,67	17	
Vysočina	Pelhřimov	2	296	63,85	12	
	Žďár nad Sázavou	1	175	68,57	7	
	Blansko	1	217	78,34	5	
	Brno-venkov	4	2 129	69,52	30	
	Břeclav	1	343	69,10	7	
Jihomoravský	Hodonín	1	205	36,59	7	
	Znojmo	3	718	73,54	19	
	Olomoucký	Olomouc	1	150	86,00	7
	Prostějov	5	1 260	68,97	29	
	Přerov	4	748	48,26	20	
Zlínský	Šumperk	3	1 296	71,60	21	
	Kroměříž	2	601	66,39	14	
	Uherské Hradiště	2	627	78,15	12	
	Vsetín	4	4 117	69,61	44	
	Zlín	1	476	81,93	7	
Moravskoslezský	Bruntál	2	906	76,71	14	
	Nový Jičín	2	1 711	69,43	22	
	Opava	2	321	72,59	20	
Celkem		155	39 439	69,67	1 031	

Tab. č. 10 Souhrnné výsledky volebních stran v nových volbách v letech 2011 až 2014
(řazení podle počtu získaných hlasů)

Volební strana	Počet kandidátů	Získané hlasy		Získané mandáty	
		abs.	v %	abs.	v %
Sdružení nezáv. kandidátů - místní sdr. celkem	2 303	160 259	81,57	879	85,26
Nezávislí kandidáti	143	8 741	4,45	65	6,30
Křesťan.a demokrat.unie-Českosl.strana lidová	53	4 781	2,43	18	1,75
Občanská demokratická strana	39	4 515	2,30	15	1,45
Česká strana sociálně demokratická	76	4 195	2,14	16	1,55
STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	27	3 939	2,00	8	0,78
Komunistická strana Čech a Moravy	68	3 083	1,57	6	0,58
Sdružení ODS, NK	18	2 079	1,06	3	0,29
Sdružení "STAN", NK	15	1 414	0,72	5	0,48
Nestraniční	16	883	0,45	1	0,10
Sdružení TOP 09, NK	7	739	0,38	4	0,39
Sdružení KSČM, NK	9	540	0,27	4	0,39
Sdružení SD-SN, NK	15	362	0,18	-	-
HNUTÍ ZA HARM. ROZVOJ OBCÍ A MĚST	19	338	0,17	3	0,29
ALTERNATIVA	7	332	0,17	2	0,19
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	9	185	0,09	2	0,19
Strana zelených	9	91	0,05	-	-
Celkem	2 833	196 476	100,00	1 031	100,00

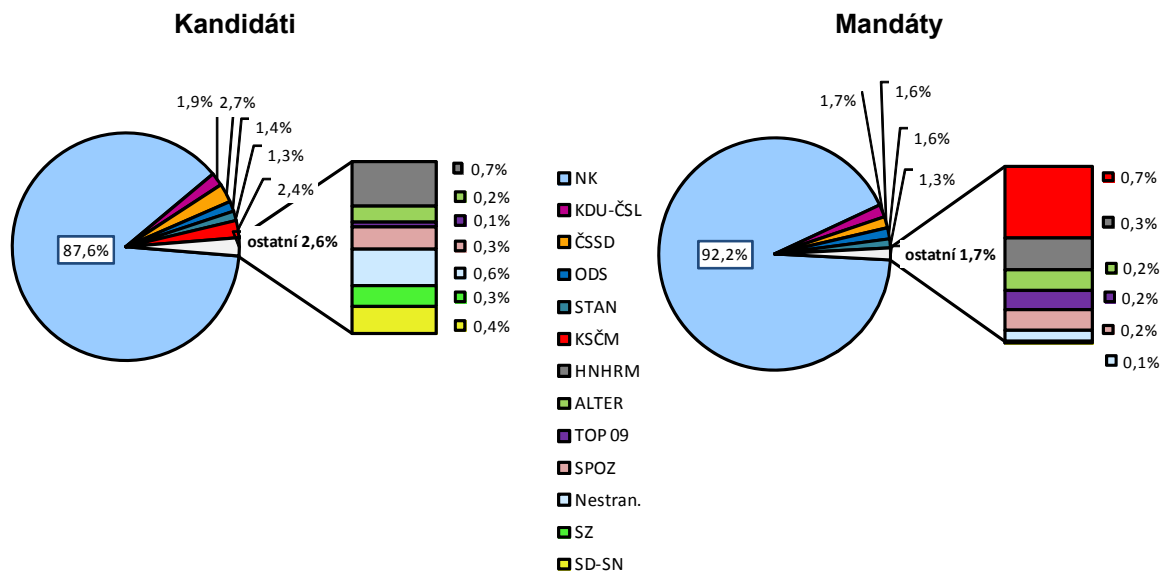
V nových volbách kandidovalo ve sledovaném období celkem 17 volebních stran, z toho bylo 10 politických stran a hnutí, 5 sdružení politické strany nebo hnutí a nezávislých kandidátů a dále místní sdružení nezávislých kandidátů a samostatní nezávislí kandidáti. Nejčastěji se vyskytující volební stranou bylo místní sdružení nezávislých kandidátů, které podalo 144 kandidátních listin ve 131 různých obcích. Za tuto volební stranu kandidovalo ve všech obcích, ve kterých proběhly nové volby, 2 303 kandidátů, kteří získali přes 80 % všech hlasů a 85 % mandátů. Z politických stran byla neúspěšnější KDU-ČSL, která postavila kandidátní listiny v 7 obcích, celkem s 53 kandidáty (1,9 % všech kandidátů) a získala 2,4 % hlasů a 1,8 % všech mandátů.

Tab. č. 11 Souhrnné výsledky v nových volbách v letech 2011 - 2014
podle politické příslušnosti kandidátů
(řazení podle počtu získaných hlasů)

Politická strana	Počet kandidátů	Získané hlasy		Získané mandáty	
		abs.	v %	abs.	v %
Bez politické příslušnosti	2 707	187 188	95,27	985	95,54
Komunistická strana Čech a Moravy	34	2 800	1,43	10	0,97
Občanská demokratická strana	25	2 433	1,24	12	1,16
Křesťan.a demokrat.unie-Českosl.strana lidová	17	2 204	1,12	10	0,97
Česká strana sociálně demokratická	25	1 019	0,52	6	0,58
TOP 09	6	346	0,18	4	0,39
HNUTÍ ZA HARM. ROZVOJ OBCÍ A MĚST	10	206	0,10	2	0,19
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	6	147	0,07	2	0,19
Věci veřejné	1	89	0,05	-	-
ANO 2011	1	28	0,01	-	-
Strana svobodných občanů	1	16	0,01	-	-
Celkem	2 833	196 476	100,00	1 031	100,00

Z hlediska politické příslušnosti kandidátů nebylo 96 % kandidátů členem žádné strany, 1,2 % tvořili členové KSČM, ostatní strany nedosáhly ani 1 %. Kandidáti bez politické příslušnosti získali i odpovídající podíl hlasů a mandátů. Druhý nejvyšší podíl kandidátů i hlasů měli příslušníci KSČM, kteří získali shodně se členy KDU-ČSL po 10 mandátech, tj. 1 % všech mandátů. Více mandátů získala ODS (12), přestože postavila o 9 kandidátů méně. (viz tabulka č.11)

Graf č. 5 Rozdělení kandidátů a mandátů podle strany, která kandidáty navrhla

Složení koalic, popř. sdružení stran a hnutí s nezávislými kandidáty ovlivňuje složení kandidátů podle stran, které kandidáty do tohoto uskupení navrhly. Podíl některých stran podle navrhující strany se tím oproti podílu volební strany mohl zvýšit. Ve sledovaném období kandidovalo do zastupitelstev obcí pět sdružení politických stran a nezávislých kandidátů. Nejúspěšnější bylo hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, které ve sdružení s nezávislými kandidáty získalo dalších 5 mandátů. Dále o 1 mandát více získaly KSČM a ODS.

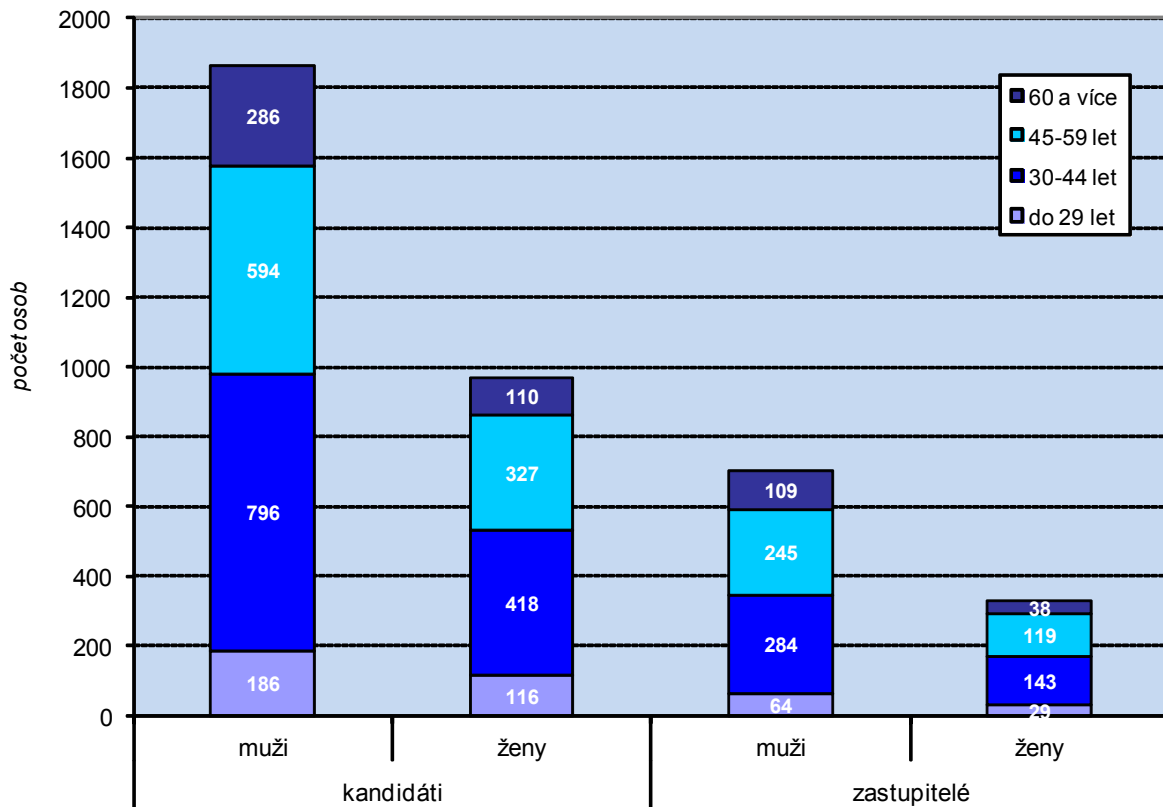
Tab. č. 12 Kandidáti a zastupitelé zvolení v nových volbách v letech 2011 - 2014 podle pohlaví a věku

Věková skupina	Kandidáti celkem		z toho žen		Zvolení zastupitelé		z toho žen	
	abs.	v %	abs.	% z věk. skupiny	abs.	v %	abs.	% z věk. skupiny
do 19 let	15	0,53	7	46,67	1	0,10	-	-
20 - 24 let	85	3,00	34	40,00	16	1,55	9	56,25
25 - 29 let	202	7,13	75	37,13	76	7,37	20	26,32
30 - 34 let	383	13,52	138	36,03	129	12,51	46	35,66
35 - 39 let	478	16,87	165	34,52	172	16,68	56	32,56
40 - 44 let	353	12,46	115	32,58	126	12,22	41	32,54
45 - 49 let	327	11,54	118	36,09	129	12,51	42	32,56
50 - 54 let	303	10,70	115	37,95	121	11,74	44	36,36
55 - 59 let	291	10,27	94	32,30	114	11,06	33	28,95
60 a více let	396	13,98	110	27,78	147	14,26	38	25,85
Celkem	2 833	100,00	971	34,27	1031	100,00	329	31,91

Z hlediska věku byli v nových volbách do zastupitelstev obcí nejsilněji zastoupeni kandidáti věkové skupiny od 30 do 39 let, nejvíce kandidátů bylo ve věku 35 až 39 let (17 % všech kandidátů). Mladých lidí do 25 let kandidovalo jen 100, což představovalo 3,5 % všech kandidátů. Nejvíce mandátů obdrželi kandidáti z věkové skupiny 35 – 39 let a to 17 %. Úspěšných kandidátů do 25 let bylo 17, tj. necelá 2 % všech zvolených zastupitelů. Průměrný věk kandidátů – mužů - byl 44,8 let a kandidátek - žen – přibližně o rok nižší (43,5 roku). Zvolení zastupitelé, jak muži, tak i ženy, byli v průměru o tři čtvrtě roku starší.

Z celkového počtu kandidátů činily ženy 34 %. Podíl žen, které získaly mandát, byl o 2,4 procentního bodu nižší. Nejvíce žen kandidovalo ve věku 35 až 39 let a to 17 % všech kandidujících žen. Nejvíce mandátů získaly ženy téže věkové skupiny (56). Nejvyšší procentuelní zastoupení měly ženy ve skupině do 25, avšak to jen v důsledku nízkého absolutního počtu kandidátů celkem. (viz tabulka č. 12 a graf č. 5)

Graf č. 6 Rozdělení kandidátů a zastupitelů podle věkových skupin

ZÁVĚR

V období mezi řádnými volbami do zastupitelstev obcí proběhlo opakované hlasování v 6 obcích, opakované volby ve 4 obcích, dodatečné volby ve 20 a nové volby ve 155 obcích. V některých obcích proběhly nové volby opakovaně – např. obec Hnačov z okresu Klatovy volila nové zastupitelstvo v průběhu tohoto volebního období 4x. Rovněž dodatečné volby probíhaly v některých obcích opakovaně, zejména v obci Krupka v okrese Teplice. Celkem v 9 obcích nebo městech byly výsledky voleb předány k soudnímu přezkumu a u některých z nich byly výsledky rozhodnutím soudu opraveny. Během tohoto období vznikly 3 nové obce, ve kterých bylo zvoleno zastupitelstvo. Celkem bylo zvoleno zastupitelstvo ve všech 6 248 obcích. V žádné městské části ani obvodu nedošlo k nějakému typu dodatkových voleb a u všech 140 městských částí a obvodů zůstaly výsledky shodné s výsledky řádných voleb v r. 2010.

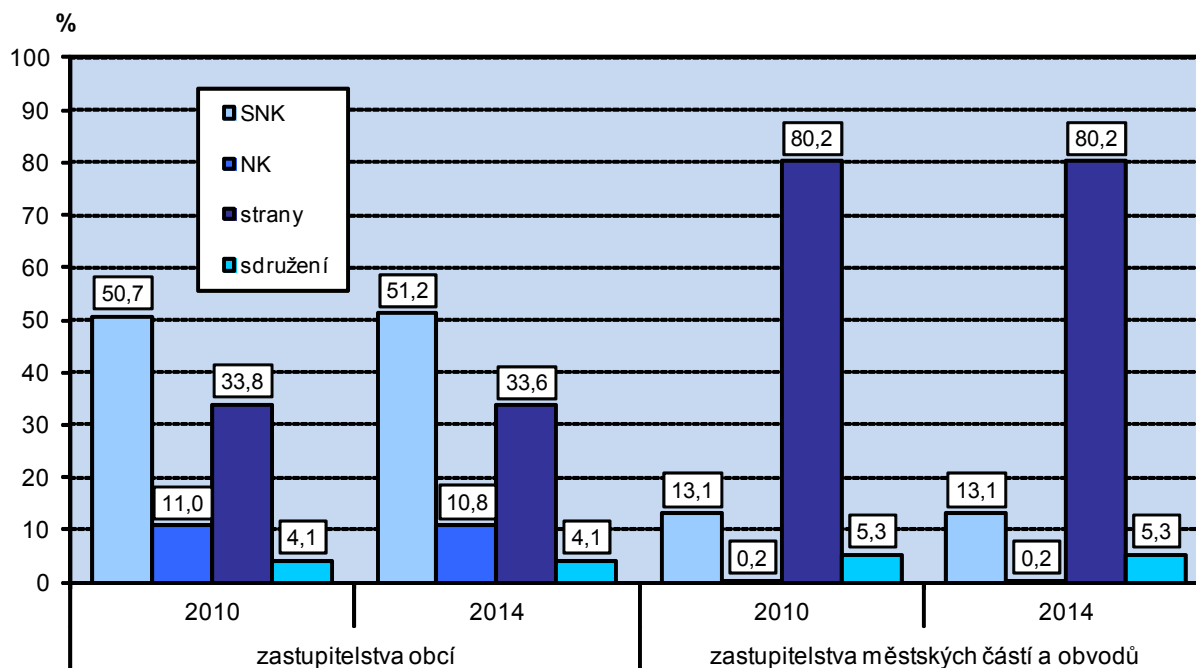
V tabulce č. 13 je uveden přehled výsledků voleb s promítnutím všech druhů mimořádných voleb.

Tab. č. 13 Aktuální výsledky voleb do zastupitelstev obcí

Ukazatel	Zastupitelstva obcí	Zastupitelstva měst. částí a obvodů
Počet okresů	76	x
Počet obcí, ve kterých mělo být zvoleno zastupitelstvo	6 248	140
Počet zvolených zastupitelstev	6 248	140
Počet volebních okrsků, kde proběhly volby	14 786	2 183
Počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů	8 417 319	1 807 145
Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky	4 081 121	756 074
Procento účasti na volbách	48,5	41,8
Celkový počet kandidujících volebních stran, které získaly alespoň jeden platný hlas	200	82
- z toho samostatně kandidující politické strany a hnutí	108	48
Počet politických stran a hnutí, jejichž členové byli uvedeni na kandidátní listině některé z volebních stran	113	57
Počet politických stran a hnutí, které navrhly kandidáty na kandidátní listiny některé z volebních stran	111	57
Celkový počet zaregistrovaných kandidátů	208 510	17 923
Počet zvolených členů zastupitelstev	59 793	2 545
- z toho ženy	15 724	711
Počet samostatně kandidujících politických stran a hnutí, které získaly alespoň jeden mandát	81	31
Typ volební strany	Procento z mandátů celkem	
Sdružení nezávislých kandidátů	51,2	13,1
Jednotliví nezávislí kandidáti	10,8	0,2
Sdružení stran a hnutí s nezávislými kandidáty	4,1	5,3
Koalice stran a hnutí	0,3	1,1
Samostatně kandidující strany a hnutí	33,6	80,2
z toho:		
Občanská demokratická strana	7,4	27,5
Česká str.sociálně demokrat.	6,8	20,0
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	6,1	3,7
Komunistická str.Čech a Moravy	5,0	6,4
STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	2,0	0,9
TOP 09	2,0	13,3

Výsledky dodatečných a nových voleb nepatrně pozměnily složení zastupitelstev obcí a měst proti řádným volbám v roce 2010. V obecních zastupitelstvech došlo ke zvýšení podílu mandátů sdružení nezávislých kandidátů o půl procentního bodu. Ke snížení došlo u jednotlivých nezávislých kandidátů a u samostatně kandidujících politických stran a hnutí (shodně o 0,2 procentního bodu). Ze stran se pokles projevil u KSČM.

Graf č. 7 Složení zastupitelstev před volbami 2014 podle typu volební strany v porovnání se složením po řádných volbách v roce 2010

Z uvedeného je patrné, že přestože nějaký typ voleb v období mezi řádnými volbami do zastupitelstev obcí se koná poměrně často, k významným změnám politického zastoupení v obcích z celorepublikového hlediska v podstatě nedochází. Lze však pozorovat zvyšující se podíl kandidátů a zastupitelů kandidujících za sdružení nezávislých kandidátů a naproti tomu snižující se zastoupení politických stran a hnutí. V obcích, kde se volby z nějakého důvodu konají mezi řádnými volbami, kandidují většinou mladší kandidáti než v řádných volbách a nepatrně se zvyšuje i podíl žen.